

Nodiadau Cefndir - Camymddwyn

Pwrpas a chwmpas y datganiad hwn

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno data ar nifer y cofrestriadau TGAU, UG a Safon Uwch ar gyfer cyfres arholiadau Haf 2023 mewn canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru. Nid yw'r datganiad hwn yn cynnwys cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch a gaiff eu sefyll y tu allan i Gymru.

Caiff y cymwysterau a gwmpesir gan y datganiad hwn eu rheoleiddio gan Cymwysterau Cymru. Mae'r gofynion y mae'n rhaid i'r cyrff dyfarnu eu bodloni wedi'u nodi yn yr [Amodau Cydnabod Safonol](#). Nodir y gofynion ynghylch camymddwyn yn amod A8, sy'n nodi'r canlynol:

Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i atal unrhyw achosion o gamymddwyn neu gamweinyddu wrth ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau y mae'n eu darparu neu y mae'n bwriadu eu darparu.

Camymddwyn a chamweinyddu

Mae camymddwyn yn cynnwys unrhyw achos o dorri rheoliadau a allai danseilio uniondeb arholiad. Mae enghreifftiau o gamymddwyn yn amrywio o ymdrechion bwriadol gan ymgeiswyr i gyfathrebu â'i gilydd yn ystod arholiad, i fethiannau anfwriadol gan staff ysgol neu goleg i gydymffurfio â chyfarwyddiadau cyrff dyfarnu. Mae hefyd yn cynnwys achosion sy'n ymwneud â chamweinyddu, a ddiffinnir gan y Cyd-gyngor Cymwysterau (JCQ) fel methiant staff ysgol neu goleg i gadw at reoliadau asesiadau dan reolaeth, gwaith cwrs, arholiadau ac asesiadau di-arholiad, neu gamymddwyn wrth gynnal arholiadau/asesiadau a/neu ymdrin â dogfennau fel papurau cwestiynau arholiad, sgriptiau ymgeiswyr, taflenni marcio, ac ati.

Mae'r amodau yn ei gwneud yn ofynnol i bob corff dyfarnu fynd ati i ymchwilio a rheoli effaith unrhyw gamymddwyn mewn achosion pan fyddant wedi sefydlu bod achos o gamymddwyn neu gamweinyddu wedi digwydd. Rhaid iddynt weithredu i atal achosion o'r fath rhag digwydd eto, a chymryd camau sy'n gymesur â difrifoldeb a chwmpas y digwyddiad yn erbyn y rhai sy'n gyfrifol.

Yn ogystal, mae'r amodau yn ei gwneud yn ofynnol i'r cyrff dyfarnu feddu ar weithdrefnau ysgrifenedig cyfredol sy'n ymwneud ag ymchwilio i achosion o gamymddwyn neu gamweinyddu honedig. Mae'n ofynnol hefyd i'r cyrff dyfarnu adolygu'r trefniadau sydd gan ganolfannau ar gyfer atal ac ymchwilio i achosion o gamymddwyn neu gamweinyddu, ac i wneud hynny'n rheolaidd.

Pe byddai honiad neu amheuaeth o gamymddwyn mewn cydrannau a asesir yn fewnol neu'n allanol gallai'r corff dyfarnu ymchwilio a gweithredu mewn perthynas

â'r ymgeiswyr, yr ysgolion, neu'r colegau o dan sylw, a hynny er mwyn diogelu uniondeb yr asesiadau, neu i atal achosion o gamymddwyn rhag digwydd eto. Rhaid i ysgolion neu golegau roi gwybod i'r cyrff dyfarnu perthnasol am bob achos o gamymddwyn a chydweithredu ag ymchwiliadau dilynol. Caiff pob achos o gamymddwyn, boed yn achos y rhoddwyd gwybod amdano gan yr ysgol neu'r coleg neu a nodwyd gan y corff dyfarnu, ei ystyried a'i farnu ar sail unigol gan ystyried yr holl wybodaeth sydd ar gael, a dylai'r canlyniad fod yn gymesur â difrifoldeb yr achos o gamymddwyn fel y pennir gan y corff dyfarnu.

Camymddwyn gan ymgeiswyr

Fel arfer, bydd cyrff dyfarnu yn gosod sancsiynau a chosbau ar ymgeiswyr a geir yn euog o gamymddwyn. Gall y sancsiynau a'r cosbau hyn gynnwys rhybudd ysgrifenedig, dyfarnu marciau amcangyfrifedig, anghymhwyso o gydran o asesiad, neu anghymhwyso o gymhwyster cyfan. Bydd y gosb a roddir yn amrywio, gan ddibynnu ar natur a difrifoldeb y drosedd.

Nodir categorïau camymarfer mewn [canllawiau](#), ac ambell waith gallant newid. O 2022 ymlaen, mae'r categori deunyddiau heb eu hawdurdodi sydd yn cynnwys nodiadau a chyfrifianellau, hefyd yn cynnwys oriorau, ac eithrio oriorau clyfar, yn dilyn y gwaharddiad ar oriorau mewn ystafelloedd arholiad o 1 Medi 2021. Mae oriorau clyfar wedi'u cynnwys yn y categori 'ffonau symudol'. Mae'r categori 'pob rheswm arall' yn cynnwys rhesymau fel llên-ladrad, deunyddiau amhriodol a methu cadw at yr amodau goruchwyliaeth a ddynodwyd i gynnal diogelwch yr arholiadau.

Camymddwyn gan staff ysgolion neu golegau

Fel arfer, bydd cyrff dyfarnu hefyd yn gosod sancsiynau a chosbau ar staff ysgol neu goleg a geir yn euog o gamymddwyn. Gall y sancsiynau a'r cosbau hyn gynnwys rhybudd ysgrifenedig am oblygiadau ailadrodd y drosedd, gosod amodau arbennig ar gyfraniad unigolyn i arholiadau ac asesiadau yn y dyfodol, gofyn am hyfforddiant neu fentora penodol fel amod o ymwneud ag arholiadau yn y dyfodol, neu wahardd unigolyn rhag cymryd rhan mewn cyflwyno arholiadau ac asesiadau am gyfnod penodol. Dim ond sancsiynau sy'n ymwneud â gwaith aelod o staff wrth weinyddu eu harholiadau y gall cyrff dyfarnu eu gosod, ni chânt osod sancsiynau sy'n ymwneud â chyflogaeth aelod o staff. Y canolfannau sydd i benderfynu a yw unrhyw sancsiwn ehangach yn briodol. Mae'r datganiad hwn yn adrodd ar sancsiynau a osodwyd gan gyrff dyfarnu yn unig.

Camymddwyn gan ysgolion neu golegau

Rhaid i gyrff dyfarnu ymchwilio i achosion o gamymddwyn gan ysgolion, colegau, a'u staff, a'u cosbi pan fo angen. Gall achosion o gamymddwyn gan staff ysgol neu

goleg amrywio o weithredu gyda'r bwriad o roi mantais annheg i ymgeiswyr mewn arholiad neu asesiad, i anwybodaeth o'r rheoliadau asesu neu eu gweithredu mewn modd amhriodol. Pan fo tystiolaeth bod yr achos o gamymddwyn wedi digwydd oherwydd methiant difrifol wrth reoli, gall corff dyfarnu weithredu sancsiynau yn erbyn yr adran gyfan neu'r ysgol neu'r coleg.

Ffynhonnell y Data

Mae'r cyrff dyfarnu sy'n darparu cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch yn cyflwyno gwybodaeth i Cymwysterau Cymru am nifer yr achosion o gamymddwyn ar gyfer pob cymhwyster sydd ar gael yng nghyfes yr haf. Dim ond ar gyfer canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru y mae'r data camymddwyn a gyflwynwyd yn berthnasol, ni waeth pa fath o ganolfan ydyw. Mae'r datganiad hwn yn cynnwys achosion o gamymddwyn gan fyfyrwyr, gan staff, a chan ysgolion/colegau yn ôl y math o gamymddwyn a'r cosbau a roddir mewn ymateb i hynny.

Cyfyngiadau'r data

Mae data wedi'i gasglu ar adeg briodol pan fydd yn weddol gyflawn, yn unol â'n [Hamserlen Gofnodi](#). Er bod Cymwysterau Cymru yn disgwyl i gyrff dyfarnu ddarparu data cywir i ni, ni allwn warantu bod yr wybodaeth a roddir yn gywir. Rydyn ni'n cymharu'r data dros amser i wirio am unrhyw faterion neu anghysonderau systemig ac yn ymgysylltu â chyrrff dyfarnu i ddilysu'r data.

O 2017/18 ymlaen, mae cyrff dyfarnu wedi bod yn cyflwyno data cymwysterau cyffredinol i Cymwysterau Cymru yn hytrach nag Ofqual. Dylid dehongli cymariaethau i ddata hanesyddol Ofqual yn ofalus.

COVID-19

Oherwydd effaith pandemig COVID-19 bu newidiadau sylweddol i'r prosesau camymddwyn. Mae'r newidiadau hyn yn golygu y dylai defnyddwyr ddehongli gwahaniaethau rhwng 2020, 2021 a chyfresi eraill yn ofalus. Er na chafwyd unrhyw arholiadau yn haf 2020 na 2021, cafodd rhai cosbau camymddwyn eu rhoi yn ymwneud ag asesiadau allanol a gwblhawyd cyn yr haf neu gamymddwyn yn ystod asesiadau a ddefnyddiwyd i gyfrifo graddau a bennwyd gan ganolfannau.

Amdanom ni a'n hystadegau

Cymwysterau Cymru yw'r sefydliad annibynnol sy'n gyfrifol am reoleiddio cymwysterau cyffredinol a galwedigaethol yng Nghymru

Mae Gorchymyn Ystadegau Swyddogol (Cymru) 2017 yn ein henwi yn un o'r cyrff o fewn cwmpas Deddf Ystadegau a'r Gwasanaeth Cofrestru 2007. Mae'r datganiad

yma'n cael ei gyhoeddi fel ystadegau swyddogol, gan gydymffurfio â'r [Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau](#).

Diwygiadau

Unwaith y bydd wedi'i gyhoeddi, ni fydd y data yma fel arfer yn cael eu diwygio, ond efallai y caiff datganiadau dilynol eu diwygio i gynnwys data hwyr neu gywiro gwall. Ceir mwy o wybodaeth yn ein [Polisi Allbynnau Ystadegol](#).

Talgrynnu a Chyfrinachedd

Yn unol â [Pholisi Allbynnau Ystadegol Cymwysterau Cymru](#), mae ffigurau sy'n llai na 5 ond yn fwy na 0 yn cael eu disodli gan [s]. Mae hyn er mwyn sicrhau nad yw data'n datgelu ymgeisydd unigol. Mae'r ffigurau yn cael eu talgrynnu i'r 5 agosaf. Mae'r canrannau i gyd yn seiliedig ar ffigurau sydd heb eu talgrynnu. Mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu'n annibynnol ac felly efallai na fyddan nhw'n cyfateb i'r cyfanswm.

Gwybodaeth ddefnyddiol

Mae [geirfa o dermau](#) ar gael ar ein gwefan i'ch helpu i ddehongli'r datganiad yma. Ceir gwybodaeth am gyhoeddiadau'r dyfodol ar [wefan Llywodraeth Cymru](#).

Mae [cronfa ddata QiW](#) yn rhoi gwybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

Ystadegau a chyhoeddiadau cysylltiedig

Mae ystadegau pellach ar gymwysterau yng Nghymru, a'r DU yn ehangach, i'w gweld yn y dolenni isod:

- [Cymwysterau Cymru](#)
- [Llywodraeth Cymru](#)
- [Y Swyddfa Rheoleiddio Cymwysterau ac Arholiadau \(Ofqual\)](#)
- [Cyngor Cwricwlwm, Arholiadau ac Asesu \(CCEA Regulation\)](#)
- [Awdurdod Cymwysterau'r Alban](#)

Defnyddwyr yr ystadegau hyn ac adborth

Mae Cymwysterau Cymru yn defnyddio'r ystadegau hyn i fonitro'r system gymwysterau. Mae'r ystadegau hyn hefyd yn debygol o fod o ddiddordeb i Ofqual a rheoleiddwyr cymwysterau eraill, cyrff dyfarnu, canolfannau (ysgolion a cholegau) a Llywodraeth Cymru. Rydyn ni'n croesawu unrhyw adborth ar yr ystadegau hyn ac mae modd eu darparu drwy e-bost at ystadegau@cymwysterau.cymru.

© (2023) Rhoddir caniatâd i atgynhyrchu'r cyhoeddiad hwn ar yr amod y cyfeirir at Cymwysterau Cymru fel y ffynhonnell wreiddiol.